

DISKUSJONGRUNNLAG

Å finne de rette pasientene – en utfordring

91 % av astmapasientene har problemer i de små luftveiene og mange vil oppleve symptomer i sitt daglige liv.^{1,2} Det kan imidlertid være en utfordring å avdekke problemer i de små luftveiene da mange pasienter har blitt vant til symptomene over tid og tror det er normal og at det er slik det skal være.³

Når det er noe som ikke stemmer

Du har en viktig rolle som aktiv lytter og er ofte den som først får vite hvordan pasienten har det og hvordan behandlingen fungerer. Her finnes et forslag på spørsmål som kan være til hjelp når du mistenker at astmaen ikke er godt nok kontrollert til tross for normale verdier på spirometri eller Astma Kontroll Test (AKT).³

Forslag til spørsmål i tre steg

Gjennom de første spørsmålene får pasienten mulighet til å tenke over hvordan han/hun har det over tid og i forhold til andre. Steg 2 består av spørsmål som er rettet mot kjente symptomer, mens steg 3 består av spørsmål som kan hjelpe til å avdekke symptomer som man kanskje ikke tenker over at kan skyldes astma.³

- Steg 1.
1. Føler du deg bra nå, eller føler du deg bare bedre enn i perioder der du var dårlig?³
 2. Om du tenker etter hvordan du har følt deg den siste måneden og sammenligner det med hvordan du har det når du føler deg bra, har du vært i stand til å puste dypt inn uten vanskeligheter?³
 3. Når du er ute å går sammen med en på din alder og dere går opp en trapp eller en bakke, blir du da mer andpusten enn den du går sammen med?³

- Steg 2.
1. Hører du pipelyd/hvesing når du puster?³
 2. Hoster du mye?³
 3. Hoster du på natta?³
 4. Føler du deg plutselig dårlig og får astmasymptomer uten at du vet hvorfor?³
 5. Føler du deg dårligere i spesielle situasjoner eksempelvis ved kulde eller når du kjenner sterke lukter?³

- Steg 3.
1. Hvordan føler du deg? Føler du deg ofte urolig, har angst eller er deprimert?³
 2. Føler du deg mer stresset enn menneskene rundt selv om du ikke burde det?³

Referanser: 1. Postma et al., Lancet Respir Med 2019; 7: 402–16. 2. Bellamy D, et al., Prim Care Respir J. 2005 Oct;14(5): 252-8. 3. Global Initiative for Asthma. Global Strategy for Asthma Management and Prevention, 2021. Available from: www.ginasthma.org